

RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

CONSEIL D'ÉTAT
section de législation

advies 72.059/1/V
van 9 september 2022

avis 72.059/1/V
du 9 septembre 2022

over

sur

een ontwerp van koninklijk
besluit 'tot vaststelling van de
bezoldigingsregeling en de
loopbanen van de
personeelsleden van het
Secretariaat van de Nationale
Arbeidsraad'

un projet d'arrêté royal 'fixant
le statut pécuniaire et les
carrières des membres du
personnel du Secrétariat du
Conseil national du Travail'

Op 26 juli 2022 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Minister van Werk verzocht binnen een termijn van dertig dagen van rechtswege verlengd tot 9 september 2022,* een advies te verstrekken over een ontwerp van koninklijk besluit ‘tot vaststelling van de bezoldigingsregeling en de loopbanen van de personeelsleden van het Secretariaat van de Nationale Arbeidsraad’.

Het ontwerp is door de eerste vakantiekamer onderzocht op 6 september 2022. De kamer was samengesteld uit Wouter PAS, voorzitter, staatsraad, Koen MUYLLE en Inge VOS, staatsraden, Johan PUT, assessor, en Annemie GOOSSENS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Jonas RIEMSLAGH, auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Wouter PAS, staatsraad.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 9 september 2022.

*

Le 26 juillet 2022, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par le Ministre du Travail à communiquer un avis, dans un délai de trente jours, prorogé de plein droit jusqu'au 9 septembre 2022 **, sur un projet d'arrêté royal ‘fixant le statut pécuniaire et les carrières des membres du personnel du Secrétariat du Conseil national du Travail’.

Le projet a été examiné par la première chambre des vacations le 6 septembre 2022. La chambre était composée de Wouter PAS, président, conseiller d'État, Koen MUYLLE et Inge VOS, conseillers d'État, Johan PUT, assesseur, et Annemie GOOSSENS, greffier.

Le rapport a été présenté par Jonas RIEMSLAGH, auditeur.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise de l'avis a été vérifiée sous le contrôle de Wouter PAS, conseiller d'État.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 9 septembre 2022.

*

* Deze verlenging vloeit voort uit artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, *in fine*, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, waarin wordt bepaald dat deze termijn van rechtswege verlengd wordt met vijftien dagen wanneer hij begint te lopen tussen 15 juli en 31 juli of wanneer hij verstrijkt tussen 15 juli en 15 augustus.

** Ce délai résulte de l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 2°, *in fine*, des lois ‘sur le Conseil d'État’, coordonnées le 12 janvier 1973 qui précise que ce délai est prolongé de plein droit de quinze jours lorsqu'il prend cours du 15 juillet au 31 juillet ou lorsqu'il expire entre le 15 juillet et le 15 août.

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING EN RECHTSGROND

2. Het om advies voorgelegde ontwerp van koninklijk besluit stelt de bezoldigingsregeling en de loopbanen van de personeelsleden van het secretariaat van de Nationale Arbeidsraad vast. Hoofdstuk 1 regelt het toepassingsgebied en bevat definities. Hoofdstuk 2 betreft de evaluatie van de personeelsleden van het secretariaat, met uitzondering van de voorzitter, de secretaris en de adjunct-secretaris. Hoofdstuk 3 bepaalt de hiërarchische structuur van het secretariaat. Hoofdstuk 4 regelt de geldelijke loopbaan en hoofdstuk 5 de administratieve loopbaan. Hoofdstuk 6 bevat opheffings- en slotbepalingen. Het koninklijk besluit van 1 april 2007 ‘houdende de bezoldigingsregeling en de loopbanen bij de Nationale Arbeidsraad’ wordt opgeheven.

3. Het ontwerp vindt in de eerste plaats rechtsgrond in artikel 7, § 1, tweede lid, van de wet van 29 mei 1952 ‘tot inrichting van de Nationale Arbeidsraad’, op grond waarvan de Koning “op met redenen omkleed advies van de Raad, het kader, het statuut en de wedden van het personeel, alsmede de wijze waarop het secretariaat werkt” bepaalt. In zoverre het ontwerp betrekking heeft op de voorzitter wordt tevens rechtsgrond gevonden in artikel 2, § 6, van die wet, op grond waarvan de Koning zijn statuut vaststelt.

VORMVEREISTEN

4. Artikel 36, lid 4, van verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 ‘betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming)’, gelezen in samenhang met artikel 57, lid 1, c), en overweging 96 van die verordening, voorziet in een verplichting om de toezichthoudende autoriteit, in dit geval de Gegevensbeschermingsautoriteit bedoeld in de wet van 3 december 2017 ‘tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit’, te raadplegen bij het opstellen van een voorstel voor een door een nationaal parlement vast te stellen wetgevingsmaatregel, of een daarop gebaseerde regelgevingsmaatregel in verband met verwerking.

Het voorliggende ontwerp vormt een regelgevingsmaatregel waarover de Gegevensbeschermingsautoriteit overeenkomstig artikel 36, lid 4, van de algemene verordening gegevensbescherming moet worden geraadpleegd. Het ontwerp regelt de verwerking van persoonsgegevens. Zo wordt de inhoud van het individuele evaluatiedossier bepaald (artikel 19) en wordt geregeld wie toegang heeft tot dat dossier (artikel 20, eerste lid).

Indien de aan de Raad van State voorgelegde tekst ten gevolge van het inwinnen van het advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit nog wijzigingen zou ondergaan,¹ moeten de gewijzigde of toegevoegde bepalingen, ter inachtneming van het voorschrift van artikel 3, § 1, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, aan de afdeling Wetgeving worden voorgelegd.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Algemene opmerking

5.1. Het koninklijk besluit van 29 juni 1961 ‘tot vaststelling van het statuut van het personeel bij het Secretariaat van de Nationale Arbeidsraad’ regelt het statuut van het personeel waarop het ontworpen besluit betrekking heeft.

De verhouding tussen dit koninklijk besluit en de ontworpen regeling is echter niet steeds duidelijk.

5.2. Zo wordt in het tweede lid van de aanhef verwezen naar artikel 19 van het koninklijk besluit van 29 juni 1961. Die bepaling stelt onder meer dat “[d]e personeelsleden (...) dezelfde weddeschalen [genieten] als het Rijkspersoneel met gelijkwaardige functies en benamingen”.

De gemachtigde lichtte de verhouding tussen artikel 19, eerste lid, van het koninklijk besluit van 29 juni 1961 en het voorliggende ontwerp als volgt toe:

“Artikel 19 bevat inderdaad het algemene beginsel dat ‘de personeelsleden dezelfde weddeschalen [genieten] als het rijkspersoneel met gelijkwaardige functies en benamingen’. Het KB van 1961 tot vaststelling van het statuut van het personeel is gebaseerd op het beginsel dat het statuut zo veel mogelijk gelijkenissen moet vertonen met dat van het rijkspersoneel, hetgeen het voordeel heeft dat later aangebrachte wijzigingen aan het statuut van het rijkspersoneel kunnen worden toegepast, met name op geldelijk vlak.

Het KB van [1 april] 2007 had tot doel een bezoldigingsregeling vast te stellen waarin het beginsel van de gecertificeerde opleidingen werd geïntegreerd en de graden aan te passen aan wat toen in de algemene regeling werd bepaald, maar de weddeschalen werden niet gewijzigd.

De nieuwe regeling is nog steeds in lijn met dit beginsel, in die zin dat ze grotendeels op de algemene regeling van het federaal openbaar ambt is geïnspireerd en een groot deel van de bepalingen daaruit overneemt. De algemene regeling van het openbaar ambt heeft in de laatste jaren talrijke wijzigingen ondergaan, met name door de afschaffing van de gecertificeerde opleidingen, de vervanging door bonificaties, de invoering van een nieuwe bezoldigingsregeling gekoppeld aan nieuwe weddeschalen, enz.

Voor de algemene regeling wordt het federale openbare ambt gedefinieerd door te verwijzen naar de wet van 1993 en de NAR valt niet onder het toepassingsgebied van deze wet. Om ervoor te zorgen dat het personeel dezelfde weddeschalen geniet, is er derhalve een specifiek besluit nodig, wat één van de met het ontwerp nagestreefde doelstellingen is.

Tijdens de interne onderhandelingen is gebleken dat het omwille van de toepasbaarheid en de leesbaarheid de voorkeur verdiende om alle bepalingen over te nemen

¹ Namelijk andere wijzigingen dan diegene waarvan in dit advies melding wordt gemaakt of wijzigingen die ertoe strekken tegemoet te komen aan hetgeen in dit advies wordt opgemerkt.

in de tekst, met inbegrip van de verschillende toepasselijke weddeschalen (oude schalen en schalen van de ‘nieuwe loopbaan’ die dezelfde zijn als die van de algemene regeling op basis van het beginsel van artikel 19), in plaats van ernaar te verwijzen, ook om te vermijden dat eventuele later aangebrachte wijzigingen aan die tekst de in het basisoverlegcomité bereikte evenwichten in het gedrang brengen.

In dat opzicht kan men het als een autonome regeling beschouwen, in die zin dat de schalen waarin het koninklijk besluit van 25 oktober 2013 betreffende de geldelijke loopbaan van de personeelsleden van het federaal openbaar ambt voorziet, niet automatisch van toepassing zijn op de NAR, aangezien die niet valt onder het toepassingsgebied, dat verwijst naar de wet van 1993.”

5.3. Daarnaast regelt hoofdstuk IV van het koninklijk besluit van 29 juni 1961 het ‘signalement’. Hoofdstuk 2 van het voorliggende ontwerp betreft de evaluatie. Luidens artikel 3, tweede lid, van het ontwerp vervangt de “evaluatie zoals bepaald in dit hoofdstuk (...) de verplichting en de procedure van het signalement bepaald in hoofdstuk IV van het koninklijk besluit van 29 juni 1961”.

Gevraagd waarom hoofdstuk IV van het koninklijk besluit van 29 juni 1961 ongewijzigd behouden blijft², verklaarde de gemachtigde het volgende:

“Na het overleg met de vakbondsorganisaties werd besloten de 2 regelingen te behouden. In andere hoofdstukken van het KB van 61 wordt ook nog gerefereerd naar het signalement. In artikel 59 van het nieuwe ontwerp wordt nog verwezen naar het signalement in het kader van de bevordering naar A33, aangezien het signalement wordt bepaald op basis van de evaluatie die zal zijn gebeurd. In de praktijk is het zo dat de evaluatie als basis dient voor het signalement.”

5.4. Ook over de verhouding tussen artikel 28 van het ontwerp, dat de indeling van de personeelsleden in niveaus, met daarin onderscheiden graden en klassen regelt, en artikel 5, § 1, van het koninklijk besluit van 29 juni 1961, dat bepaalt dat de “hiërarchie der rangen wordt opgemaakt overeenkomstig de regels van het statuut van het Rijkspersoneel” kan enige onduidelijkheid rijzen. Ondervraagd over deze bepalingen en over eventuele andere overlappingsen met of afwijkingen op het koninklijk besluit van 29 juni 1961, verklaarde de gemachtigde het volgende:

“Met betrekking tot artikel 28/artikel 5, §1, wordt in artikel 28 verduidelijkt welke van de in het federaal openbaar ambt bestaande graden relevant zijn voor de NAR, zoals reeds het geval was in het besluit van 2007.

Bepaalde artikelen van het KB van 1961 werden overgenomen omwille van de leesbaarheid en werden geëxpliciteerd/verduidelijkt omwille van het toepassingsgemak (om te vermijden dat naar meerdere teksten tegelijk moet worden verwezen). Dat is met name het geval wanneer in het basisstatuut van ’61 sprake is van het signalement. De in het nieuwe ontwerp voorziene evaluatie dient in feite als basis voor het signalement.”

5.5. De gehanteerde werkwijze komt de duidelijkheid van de regelgeving, en zodoende de rechtszekerheid, niet ten goede. Het verdient ten zeerste aanbeveling om de afstemming tussen

² De gemachtigde verklaarde dat hoofdstuk IV van het koninklijk besluit van 29 juni 1961 niet van toepassing is op de voorzitter, de secretaris en de adjunct-secretaris. In dat opzicht lijkt er bijgevolg geen verschil met het toepassingsgebied van hoofdstuk 2 van het ontwerp (zie artikel 3, eerste lid van het ontwerp).

het koninklijk besluit van 29 juni 1961 en het voorliggende ontwerp aan een bijkomend onderzoek te onderwerpen en waar nodig ook in het koninklijk besluit van 29 juni 1961 de nodige wijzigingen aan te brengen.

Artikel 61

6. Artikel 61, § 1, tweede lid, van het ontwerp bepaalt dat het voorstel van rangschikking en het voorstel tot bevordering of tot verandering van graad moet worden meegedeeld “aan de ambtenaren die benoemd kunnen worden in de te begeven betrekking”.

Het is niet zonder meer duidelijk of daarmee enkel de ambtenaren worden bedoeld die zich effectief kandidaat hebben gesteld, dan wel alle “ambtenaren die overeenkomstig de voorwaarden van de artikelen 57 en 58 in aanmerking komen voor de bevordering of de verandering van graad” en waaraan de beslissing om in een vacante betrekking te voorzien krachtens artikel 60, § 1, eerste lid, ter kennis moet worden gebracht.

Vastgesteld moet worden dat de ontworpen bepaling anders is geformuleerd dan artikel 89, § 1, eerste lid, tweede zin, van het koninklijk besluit van 12 december 2016 ‘betreffende de evaluatie en de loopbaan van de personeelsleden van het secretariaat van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven’, waarin de mededeling wordt voorgeschreven aan “de vastbenoemde personeelsleden die hun kandidatuur geldig hebben ingediend”.

Het verdient aanbeveling dit in de tekst van het ontwerp te verduidelijken.

Artikel 65

7. Het te nemen besluit heeft uitwerking met ingang van 1 januari 2020.

Het verlenen van terugwerkende kracht aan besluiten is enkel toelaatbaar ingeval voor de retroactiviteit een wettelijke grondslag bestaat, de retroactiviteit betrekking heeft op een regeling waarbij, met inachtneming van het gelijkheidsbeginsel, voordelen worden toegekend of in zoverre de retroactiviteit noodzakelijk is voor de continuïteit of de goede werking van het bestuur en daardoor, in beginsel, geen verkregen situaties worden aangetast.

Over een regeling betreffende de loopbaan en de evaluatie van personeelsleden van het secretariaat bij de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven – die in het verslag aan de Koning bij onderhavig ontwerp een “zusterinstelling” wordt genoemd – benadrukte de afdeling Wetgeving dat, indien “het effectief zo is dat met de terugwerkende kracht van de [terugwerkende] bepalingen van het ontwerp geen voordelen worden ontnomen aan de betrokken personeelsleden, (...) de retroactiviteit ook nog noodzakelijk [dient] te zijn voor de goede werking van het bestuur” en dat “[e]nkel indien ook aan deze laatste voorwaarde is voldaan (...) de terugwerkende kracht [kan] worden gebillijkt”.³

³ Adv.RvS 60.543/1 van 5 december 2016 over een ontwerp dat heeft geleid tot het koninklijk besluit van 12 december 2016, opmerking 16.

In het verslag aan de Koning bij het ontwerp wordt over de terugwerkende kracht het volgende opgemerkt:

“De retroactiviteit van de datum van inwerkingtreding van het koninklijk besluit tot 1 januari 2020 is het resultaat van overleg en van de wens om de begrotingsimpact van retroactiviteit in zekere mate te beperken en tegelijkertijd het door de betrokken personeelsleden geleden inkomensverlies te compenseren.”

Het verdient aanbeveling om in het verslag aan de Koning een meer omstandige verantwoording van de terugwerkende kracht op te nemen, waarin op een meer concrete wijze wordt ingegaan op de zo-even vermelde voorwaarden. Enkel indien de retroactiviteit van de ontworpen regeling in één van de zo-even opgesomde gevallen valt in te passen, kan deze worden gebillijkt. Daarbij zal desgevallend een onderscheid moeten worden gemaakt tussen de verschillende onderdelen van het voorliggende ontwerp. Dat geldt bijvoorbeeld voor hoofdstuk 2 dat de evaluatie van de personeelsleden regelt en waarin een evaluatieperiode van in beginsel één jaar is voorzien (artikel 6, eerste lid). Het is niet duidelijk of het verlenen van terugwerkende kracht aan deze regeling noodzakelijk of zelfs mogelijk is, aangezien dat impliceert dat de volledige evaluatieregeling vanaf 1 januari 2020 jaarlijks moest worden doorlopen. Wellicht moet worden voorzien in een gediversifieerde inwerkingtreding of een overgangsregeling.

*

1. En application de l'article 84, § 3, alinéa 1er, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, la section de législation a fait porter son examen essentiellement sur la compétence de l'auteur de l'acte, le fondement juridique et l'accomplissement des formalités prescrites.

*

PORTÉE ET FONDEMENT JURIDIQUE

2. Le projet d'arrêté royal soumis pour avis fixe le statut pécuniaire et les carrières des membres du personnel du secrétariat du Conseil national du travail. Le chapitre 1er règle le champ d'application et contient des définitions. Le chapitre 2 concerne l'évaluation des membres du personnel du secrétariat, à l'exception du président, du secrétaire et du secrétaire adjoint. Le chapitre 3 détermine la structure hiérarchique du secrétariat. Le chapitre 4 règle la carrière pécuniaire et le chapitre 5 la carrière administrative. Le chapitre 6 contient des dispositions abrogatoires et finales. L'arrêté royal du 1er avril 2007 'portant le statut pécuniaire et des carrières au Conseil national du Travail' est abrogé.

3. Le projet trouve tout d'abord un fondement juridique dans l'article 7, § 1er, alinéa 2, de la loi 'organique du Conseil national du Travail' du 29 mai 1952, sur la base duquel le Roi fixe, « sur avis motivé du Conseil, le cadre, le statut et les traitements du personnel ainsi que les modalités de fonctionnement du Secrétariat ». Dans la mesure où le projet concerne le président, un fondement juridique est également trouvé dans l'article 2, § 6, de cette loi, qui permet au Roi de fixer son statut.

FORMALITÉS

4. L'article 36, paragraphe 4, du règlement (UE) 2016/679 du Parlement européen et du Conseil du 27 avril 2016 'relatif à la protection des personnes physiques à l'égard du traitement des données à caractère personnel et à la libre circulation de ces données, et abrogeant la directive 95/46/CE (règlement général sur la protection des données)', combiné avec l'article 57, paragraphe 1, c), et le considérant 96 de ce règlement, imposent de consulter l'autorité de contrôle, en l'occurrence l'Autorité de protection des données visée dans la loi du 3 décembre 2017 'portant création de l'Autorité de protection des données', dans le cadre de l'élaboration d'une proposition de mesure législative devant être adoptée par un parlement national, ou d'une mesure réglementaire fondée sur une telle mesure législative, qui se rapporte au traitement.

Le projet à l'examen constitue une mesure réglementaire à propos de laquelle l'Autorité de protection des données, conformément à l'article 36, paragraphe 4, du règlement général sur la protection des données, doit être consultée. Le projet règle le traitement de données à caractère personnel. Ainsi, il détermine le contenu du dossier d'évaluation individuel (article 19) et précise qui a accès à ce dossier (article 20, alinéa 1er).

Si l'avis de l'Autorité de protection des données devait encore donner lieu à des modifications du texte soumis au Conseil d'État ¹, les dispositions modifiées ou ajoutées devraient encore être soumises à la section de législation, conformément à la prescription de l'article 3, § 1er, alinéa 1er, des lois sur le Conseil d'État.

EXAMEN DU TEXTE

Observation générale

5.1. L'arrêté royal du 29 juin 1961 'fixant le statut du personnel du secrétariat du Conseil national du travail' règle le statut du personnel sur lequel porte l'arrêté en projet.

On n'aperçoit toutefois pas toujours clairement l'articulation entre cet arrêté royal et la réglementation en projet.

5.2. Ainsi, le deuxième alinéa du préambule vise l'article 19 de l'arrêté royal du 29 juin 1961. Cette disposition prévoit notamment que « [l]es agents jouissent des mêmes échelles de traitements que les agents de l'État de fonctions et de qualifications équivalentes ».

Le délégué a commenté l'articulation entre l'article 19, alinéa 1er, de l'arrêté royal du 29 juin 1961 et le projet à l'examen comme suit :

« Artikel 19 bevat inderdaad het algemene beginsel dat 'de personeelsleden dezelfde weddeschalen [genieten] als het rijkspersoneel met gelijkwaardige functies en benamingen'. Het KB van 1961 tot vaststelling van het statuut van het personeel is gebaseerd op het beginsel dat het statuut zo veel mogelijk gelijkenissen moet vertonen met dat van het rijkspersoneel, hetgeen het voordeel heeft dat later aangebrachte wijzigingen aan het statuut van het rijkspersoneel kunnen worden toegepast, met name op geldelijk vlak.

Het KB van [1 april] 2007 had tot doel een bezoldigingsregeling vast te stellen waarin het beginsel van de gecertificeerde opleidingen werd geïntegreerd en de graden aan te passen aan wat toen in de algemene regeling werd bepaald, maar de weddeschalen werden niet gewijzigd.

De nieuwe regeling is nog steeds in lijn met dit beginsel, in die zin dat ze grotendeels op de algemene regeling van het federaal openbaar ambt is geïnspireerd en een groot deel van de bepalingen daaruit overneemt. De algemene regeling van het openbaar ambt heeft in de laatste jaren talrijke wijzigingen ondergaan, met name door de afschaffing van de gecertificeerde opleidingen, de vervanging door bonificaties, de invoering van een nieuwe bezoldigingsregeling gekoppeld aan nieuwe weddeschalen, enz.

Voor de algemene regeling wordt het federale openbare ambt gedefinieerd door te verwijzen naar de wet van 1993 en de NAR valt niet onder het toepassingsgebied van deze wet. Om ervoor te zorgen dat het personeel dezelfde weddeschalen geniet, is er derhalve een specifiek besluit nodig, wat één van de met het ontwerp nagestreefde doelstellingen is.

Tijdens de interne onderhandelingen is gebleken dat het omwille van de toepasbaarheid en de leesbaarheid de voorkeur verdiende om alle bepalingen over te nemen in de tekst, met inbegrip van de verschillende toepasselijke weddeschalen (oude schalen en

¹ À savoir d'autres modifications que celles dont fait état le présent avis ou que celles visant à répondre aux observations formulées dans le présent avis.

schalen van de 'nieuwe loopbaan' die dezelfde zijn als die van de algemene regeling op basis van het beginsel van artikel 19), in plaats van ernaar te verwijzen, ook om te vermijden dat eventuele later aangebrachte wijzigingen aan die tekst de in het basisoverlegcomité bereikte evenwichten in het gedrang brengen.

In dat opzicht kan men het als een autonome regeling beschouwen, in die zin dat de schalen waarin het koninklijk besluit van 25 oktober 2013 betreffende de geldelijke loopbaan van de personeelsleden van het federaal openbaar ambt voorziet, niet automatisch van toepassing zijn op de NAR, aangezien die niet valt onder het toepassingsgebied, dat verwijst naar de wet van 1993 ».

5.3. Par ailleurs, le chapitre IV de l'arrêté royal du 29 juin 1961 règle le 'signalement'. Le chapitre 2 du projet à l'examen concerne l'évaluation. Aux termes de l'article 3, alinéa 2, du projet, « l'évaluation telle que définie dans le présent chapitre se substitue à l'obligation et à la procédure du signalement prévue par le chapitre IV de l'arrêté royal du 29 juin 1961 ».

À la question de savoir pourquoi le chapitre IV de l'arrêté royal du 29 juin 1961 est maintenu en l'état ², le délégué a déclaré ce qui suit :

« Na het overleg met de vakbondsorganisaties werd besloten de 2 regelingen te behouden. In andere hoofdstukken van het KB van 61 wordt ook nog gerefereerd naar het signalement. In artikel 59 van het nieuwe ontwerp wordt nog verwezen naar het signalement in het kader van de bevordering naar A33, aangezien het signalement wordt bepaald op basis van de evaluatie die zal zijn gebeurd. In de praktijk is het zo dat de evaluatie als basis dient voor het signalement ».

5.4. L'articulation entre l'article 28 du projet, qui règle le classement des membres du personnel en niveaux comprenant différents grades et classes, et l'article 5, § 1er, de l'arrêté royal du 29 juin 1961, qui prévoit que la « hiérarchie des grades est établie conformément aux règles du statut des agents de l'État » peut également donner lieu à une certaine confusion. Interrogé à propos de ces dispositions et d'éventuels autres chevauchements avec l'arrêté royal du 29 juin 1961 ou d'éventuelles autres dérogations à celui-ci, le délégué a déclaré ce qui suit :

« Met betrekking tot artikel 28/artikel 5, §1, wordt in artikel 28 verduidelijkt welke van de in het federaal openbaar ambt bestaande graden relevant zijn voor de NAR, zoals reeds het geval was in het besluit van 2007.

Bepaalde artikelen van het KB van 1961 werden overgenomen omwille van de leesbaarheid en werden geëxpliciteerd/verduidelijkt omwille van het toepassingsgemak (om te vermijden dat naar meerdere teksten tegelijk moet worden verwezen). Dat is met name het geval wanneer in het basisstatuut van '61 sprake is van het signalement. De in het nieuwe ontwerp voorziene evaluatie dient in feite als basis voor het signalement ».

² Le délégué a déclaré que le chapitre IV de l'arrêté royal du 29 juin 1961 ne s'applique pas au président, au secrétaire ni au secrétaire adjoint. À cet égard, il semble par conséquent ne pas y avoir de différence avec le champ d'application du chapitre 2 du projet (voir l'article 3, alinéa 1er, du projet).

5.5. Le procédé utilisé ne favorise pas la clarté de la réglementation ni, partant, la sécurité juridique. Il est vivement recommandé de réexaminer l'articulation entre l'arrêté royal du 29 juin 1961 et le projet à l'examen et, au besoin, d'apporter les modifications qui s'imposent dans l'arrêté royal du 29 juin 1961.

Article 61

6. L'article 61, § 1er, alinéa 2, du projet dispose que la proposition de classement et la proposition de promotion ou de changement de grade doivent être notifiées « aux agents qui sont susceptibles d'être nommés à l'emploi à conférer ».

On n'aperçoit pas d'emblée si cette disposition vise uniquement les agents qui se sont effectivement portés candidats ou si elle vise tous les « agents qui entrent en ligne de compte pour la promotion ou le changement de grade en vertu des conditions définies aux articles 57 et 58 » et à la connaissance desquels la décision de pourvoir à un poste vacant doit être portée en vertu de l'article 60, § 1er, alinéa 1er.

Il y a lieu de constater que la disposition en projet n'est pas formulée dans les mêmes termes que l'article 89, § 1er, alinéa 1er, deuxième phrase, de l'arrêté royal du 12 décembre 2016 'relatif à l'évaluation et à la carrière des membres du personnel du secrétariat du Conseil central de l'Économie', qui prescrit la communication aux « membres du personnel statutaires qui ont valablement introduit leur candidature ».

Il est recommandé de le préciser dans le texte du projet.

Article 65

7. L'arrêté envisagé produit ses effets le 1er janvier 2020.

L'attribution d'un effet rétroactif aux arrêtés n'est admissible que dans les cas où la rétroactivité repose sur une base légale, où elle concerne une règle qui confère des avantages dans le respect du principe de l'égalité, ou dans la mesure où elle s'impose pour assurer la continuité ou le bon fonctionnement de l'administration, et ne porte pas atteinte, en principe, à des situations acquises.

À propos d'un régime relatif à la carrière et à l'évaluation des membres du personnel du secrétariat du Conseil central de l'Économie – que le rapport au Roi accompagnant le projet à l'examen qualifie d'« institution sœur » – la section de législation a souligné que, si « la rétroactivité des dispositions [rétroactives] du projet ne prive effectivement pas les membres du personnel concernés de certains avantages, elle doit néanmoins [encore] s'imposer pour assurer le bon fonctionnement de l'administration » et que « [l]a rétroactivité (...) ne peut être admise que s'il est également satisfait à cette dernière condition »³.

³ Avis C.E. 60.543/1 du 5 décembre 2016 sur un projet devenu l'arrêté royal du 12 décembre 2016, observation 16.

À propos de la rétroactivité, le rapport au Roi joint au projet observe ce qui suit :

« La rétroactivité de la date d'entrée en vigueur de l'arrêté royal au 1er janvier 2020 résulte de la concertation et de la volonté de limiter dans une certaine mesure l'impact budgétaire d'une rétroactivité tout en compensant la perte de revenus que les membres du personnel concernés ont [subie] ».

Il est recommandé d'intégrer dans le rapport au Roi une justification plus circonstanciée de la rétroactivité, qui aborde plus concrètement les conditions précitées. La rétroactivité des dispositions en projet n'est admissible que si elle peut s'inscrire dans l'une des hypothèses énumérées ci-dessus. À cet égard, il faudra, le cas échéant, opérer une distinction entre les différentes parties du projet à l'examen. Il en va ainsi, par exemple, du chapitre 2, qui règle l'évaluation des membres du personnel et qui prévoit une période d'évaluation, en principe, d'un an (article 6, alinéa 1er). On n'aperçoit pas clairement si l'attribution d'un effet rétroactif à ce régime est nécessaire, voire même possible, dès lors que cela implique que toutes les étapes du système d'évaluation devaient être franchies annuellement depuis le 1er janvier 2020. Il faudra sans doute prévoir une entrée en vigueur différenciée ou un régime transitoire.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER

DE VOORZITTER - LE PRÉSIDENT

Annemie GOOSSENS

Wouter PAS